

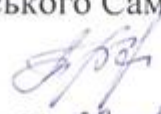
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра культурології та українознавства

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан III медичного
факультету,
доцент Шишкін М.А.
« 16 » 2020 р.



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ)**

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Ради факультету Студентського Самоврядування  Протокол № 03-1/09 від «18» 09. 2020 р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні Вченої ради факультету Протокол № 1 Від «16» 09. 2020 р.
---	--

1. Загальна інформація про викладача

Викладач: к.філол.н. Сидоренко Оксана Василівна

e-mail: sydorenko.o@zsmu.edu.ua

Кафедра: культурології та українознавства

Адреса: м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 24

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Кількість кредитів з дисципліни: 90 годин / 3 кредити ECTS (лекцій – 0, практичних занять – 30, СРС – 60).

3. Семестр: 1

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити : шкільний курс з предмету «Українська мова».

Постреквізити: «Теорія і практика професійної мовної комунікації», «Культура наукового мовлення».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є однією з базових для формування професійної компетенції студентів, оскільки мова виступає одним з основних інструментів професійної діяльності сучасного фахівця. Сьогодні висококваліфікований фахівець будь-якої галузі повинен мати високу загальну й мовну культуру, уміти спілкуватися з людьми, висловлюватися точно, логічно й виразно, досконало володіти фаховою термінологією, що можливо тільки за умови глибокого

вивчення рідної мови, свідомого ставлення до повсякденної мовної практики. Засвоєні знання та уміння з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є основою для ефективного сприйняття відомостей з інших галузей знань, розвитку абстрактного мислення, реалізації творчого потенціалу майбутніх фахівців.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- інтегральна: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог;

- загальні:

- здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії;

- здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою;

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.

МАТРИЦЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та				

характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.					
2	Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
3	Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою	Мати досконалі знання рідної мови та базові знання іноземної мови	Вміти застосовувати знання рідної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів рідну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести відповідальність за вільне володіння рідною мовою, за розвиток професійних знань.
4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є сформувати високий рівень комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній та писемній формах, виробивши навички практичного володіння мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами.

5.3 Завдання вивчення дисципліни:

- сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності;

- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій;
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

5.4 Зміст навчальної дисципліни: Програма навчальної дисципліни складається з 2 модулів:

- модуль 1: годин 41 (практичних занять – 14, СРС – 27);
- модуль 2: годин 49 (практичних занять – 16, СРС – 33).

Змістовий модуль 1. Лексико-граматичні та правописні особливості фахового мовлення медиків

Тема 1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування

Мова як суспільне явище. Мова та мовлення в житті суспільства.

Функції мови.

Походження і розвиток української мови.

Літературна мова. Типи мовних норм.

Мова професійного спілкування як функціональний різновид сучасної української літературної мови.

Медична професійна мова в історії української літературної мови.

Тема 2. Лексичний аспект професійної мови медиків. Фразеологізовані одиниці у фаховому мовленні

Поняття про лексику, лексикологію та фразеологію. Слово, його лексичне значення. Принципи класифікації фразеологізмів.

Лексика сучасної української мови за її походженням та сферою вживання.

Мовні кліше, складені найменування, штампи як фразеологічні вислови номінативного типу.

Особливості використання лексичних одиниць у мовленні медичних працівників.

Тема 3. Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української медичної термінології

Поняття про термінознавство, терміносистему, термінологію, термін. Джерела збагачення термінологічної системи мови.

Загальнонаукова, міжгалузева й вузькоспеціалізована термінологія. Медичні терміни, професіоналізми та медичний жаргон.

Поняття «номенклатура»; номени (номенклатурні одиниці) як різновид термінів.

Культура терміновживання. Особливості використання термінів-синонімів. Терміни в різних стилях мови.

Сучасний стан і проблеми української медичної термінології.

Тема 4. Словники в професійному спілкуванні. Типи словників, їх функція та роль у підвищенні мовленнєвої культури

Поняття про лексикографію. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Медичні словники та довідники.

Сучасна кодифікаційна практика. Організація ресурсів національної словникової бази. Український електронний словник.

Роль словників у підвищенні мовної культури медичних працівників.

Типові помилки слововживання у мовленні лікарів. Труднощі вибору слова в різних ситуаціях спілкування.

Тема 5. Морфологічний аспект медичної професійної мови

Поняття про морфологію, морфологічні норми.

Частини мови як основні морфологічні одиниці, принципи їх класифікації.

Морфологічні категорії та синтаксичні властивості самостійних частин мови.

Специфіка використання граматичних форм самостійних частин мови в текстах документів.

Складні випадки визначення роду та відмінювання іменників.

Творення ступенів порівняння прикметників.

Специфіка відмінювання й сполучуваності числівників.

Особливості вживання дієприкметникових форм на -учий, -ючий, віддієслівних прикметників на -льний у медичній професійній мові.

Відмінювання прізвищ, імен та по батькові.

Особливості використання службових частин мови в текстах документів.

Тема 6. Синтаксичний аспект професійної мови медиків

Поняття про синтаксис. Типи синтаксичних одиниць. Головні та другорядні члени речення. Принципи класифікації речень.

Складні випадки координації присудка з підметом; керування та узгодження у словосполученнях. Варіанти порушень синтаксичних норм.

Особливості побудови простих речень.

Типові огріхи, пов'язані з побудовою складних речень.

Синтаксичні особливості текстів ділових паперів.

Змістовий модуль 2. Стильові особливості ділового та професійного спілкування. Культура публічного виступу

Тема 7. Особливості українського мовленнєвого етикету. Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовленнєвий етикет лікаря

Культура мовлення, ознаки, що її характеризують.

Мовленнєвий етикет, його історія, структура, види, призначення.

Український мовленнєвий етикет як виразник етнічної самобутності, модель універсальної мовної діяльності народу.

Особливості етикету офіційно-ділового та наукового спілкування.

Культура мовлення медиків як невід'ємна частина лікарської деонтології.

Ятрогенний вплив слова.

Особливості спілкування медичних працівників у різних мовленнєвих ситуаціях.

Тема 8. Публічний виступ та його жанри

Історія та теорія ораторського мистецтва.

Публічний виступ як жанровий різновид ораторського мистецтва. Культура сприймання публічного виступу.

Доповідь, промова, лекція, повідомлення як жанри публічного виступу.

Презентація як різновид публічного мовлення.

Візитна картка. Правила оформлення візитної картки.

Тема 9. Стилiстичний аспект фахової мови медичних працівників

Поняття про функціональні стилі сучасної української мови. Типологія стилів (призначення, характерні ознаки, жанрові різновиди).

Взаємодія функціональних стилів сучасної української мови у сфері фахового мовлення.

Поняття «спеціальна мова», «професійна мова», «професійне спілкування».

Сучасна українська літературна мова як основа спеціальної мови.

Різновиди медичної професійної мови: мова медицини (медична наукова мова), медична розмовна мова, медична ділова мова, мова медичної реклами.

Тема 10. Науковий стиль у фаховому мовленні. Структура та види наукового тексту

Науковий стиль: ключові ознаки, мовні засоби, підстили та жанри, функціональне призначення.

Структура і види наукового тексту.

Форми запису готового тексту (першоджерела). Виписки, план, тези.

Особливості конспектування. Реферат як форма опрацювання наукової літератури. Анотація і реферат-резюме.

Тези. Стаття. Оформлення наукового тексту, цитат, посилань, бібліографії.

Рецензія і відгук.

Правила скорочення в наукових і ділових текстах. Технічні правила переносу.

Тема 11. Культура писемного ділового мовлення: загальна характеристика

Поняття про документ, документацію, документування, діловодство.
Класифікація документів.

Національний стандарт України. Формуляр і бланк управлінського документа.

Загальні вимоги до змісту та оформлення реквізитів.

Оформлення сторінки документа.

Вимоги до тексту документа. Поняття рубрикації тексту.

Тема 12. Вимоги до складання й оформлення адміністративно-канцелярських документів

Види особистих офіційних документів. Заява, види заяв. Доручення.
Розписка. Скарга.

Види документів з кадрово-контрактних питань. Автобіографія. Резюме.
Характеристика. Рекомендаційний лист. Трудовий договір. Контракт.
Трудова угода.

Призначення організаційно-розпорядчих документів. Їх види та групи.
Інструкції, статuti, положення, правила, вказівки, розпорядження. Наказ:
призначення, реквізити, структура тексту, види.

Призначення, особливості, види довідково-інформаційних документів.
Довідка. Службова записка (доповідна, пояснювальна). Звіт. Протокол, витяг
з протоколу. Запрошення, оголошення, повідомлення. Ділові листи.
Телеграма, телефонограма, факс.

Тема 13. Професійна документація медиків. Особливості її складання та оформлення

Діловодство у медичних закладах. Основні вимоги до оформлення документації.

Типи медичної документації. Особливості її складання й оформлення.

Медичні документи стаціонару.

Медична документація поліклініки.

Медична документація відділення.

Стандартизація медичної документації. Культура її оформлення та читання.

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Лексико-граматичні та правописні особливості фахового мовлення медиків						
Тема 1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування.	5		2			3
Тема 2. Лексичний аспект професійної мови медиків. Фразеологізовані одиниці у фаховому мовленні.	5		2			3
Тема 3. Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української медичної термінології.	8		4			4
Тема 4. Словники у професійному спілкуванні. Типи словників, їх функція та роль у підвищенні мовленнєвої культури.	5		2			3
Тема 5. Морфологічний аспект медичної професійної мови.	10		2			8
Тема 6. Синтаксичний аспект професійної мови медиків.	8		2			6
Разом за змістовим модулем 1	41		14			27
Змістовий модуль 2. Стельові особливості ділового та професійного спілкування. Культура публічного виступу						
Тема 1. Особливості українського мовленнєвого етикету. Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовленнєвий етикет лікаря.	5		2			3

Тема 2. Публічний виступ та його жанри.	6		2			4
Тема 3. Стилiстичний аспект фахової мови медичних працівників.	6		2			4
Тема 4. Науковий стиль у фаховому мовленні. Структура та види наукового тексту.	6		2			4
Тема 5. Культура писемного ділового мовлення: загальна характеристика.	6		2			4
Тема 6. Вимоги до складання й оформлення адміністративно-канцелярських документів.	8		2			6
Тема 7. Професійна документація медиків. Особливості її складання та оформлення.	6		2			4
Підсумковий модульний контроль	6		2			4
Разом за змістовим модулем 2	49		16			33
Усього годин	90		30			60

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування.	2
2	Лексичний аспект професійної мови медиків. Фразеологізовані одиниці у фаховому мовленні.	2
3	Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української медичної термінології.	4
4	Словники у професійному спілкуванні. Типи словників, їх функція та роль у підвищенні мовленнєвої культури.	2
5	Морфологічний аспект медичної професійної мови.	2
6	Синтаксичний аспект професійної мови медиків.	2
7	Особливості українського мовленнєвого етикету. Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовленнєвий етикет лікаря.	2
8	Публічний виступ та його жанри.	2
9	Стилiстичний аспект фахової мови медичних	2

	працівників.	
10	Науковий стиль у фаховому мовленні. Структура та види наукового тексту.	2
11	Культура писемного ділового мовлення: загальна характеристика.	2
12	Вимоги до складання й оформлення адміністративно-канцелярських документів.	2
13	Професійна документація медиків. Особливості її складання та оформлення.	2
	Підсумковий модульний контроль	2
Разом		30

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування.	3
2.	Лексичний аспект професійної мови медиків. Фразеологізовані одиниці у фаховому мовленні.	3
3.	Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української медичної термінології.	4
4.	Словники у професійному спілкуванні. Типи словників, їх функція та роль у підвищенні мовленнєвої культури.	3
5.	Морфологічний аспект медичної професійної мови.	8
6.	Синтаксичний аспект професійної мови медиків.	6
7.	Особливості українського мовленнєвого етикету. Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовленнєвий етикет лікаря.	3
8.	Публічний виступ та його жанри.	4
9.	Стилістичний аспект фахової мови медичних працівників.	4
10.	Науковий стиль у фаховому мовленні. Структура та види наукового тексту.	4
11.	Культура писемного ділового мовлення: загальна	4

	характеристика.	
12.	Вимоги до складання й оформлення адміністративно-канцелярських документів.	6
13.	Професійна документація медиків. Особливості її складання та оформлення.	4
	Підсумковий модульний контроль	4
Разом		60

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час проходження студентом on-line курсу. Оцінка «Зараховано» за курс виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття з курсу та відсоток правильних відповідей за результатами контролю кожної теми складає не менше 60%. Курс вважається не зарахованим, якщо пропущено хоча б одну тему, або відсоток правильних відповідей хоча б за однією темою менше 60%.

7. Список основної та додаткової літератури

7.1. Основна література

1. Українська мова (за професійним спрямуванням): підручник / С.М. Луцак, Н.П. Литвиненко, О.Д. Турган та ін.; за ред. С.М. Луцак. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 360 с.
2. Бас-Кононенко О.В. Українська мова. Теорія, завдання, тести : навч. посіб. / О.В. Бас-Кононенко, Л.П.Гнатюк. – К. : Знання, 2014. – 405 с.
3. Голод Р.Б. Українська мова (за професійним спрямуванням) : [навчальний посібник] / Р.Б. Голод, О.М. Мельничук, Л.І. Сілевич. – Івано-Франківськ : Видавництво ІФНМУ, 2013. – 212 с.
4. Загнітко А.П. Українське ділове мовлення : професійне і непрофесійне спілкування / А.П.Загнітко. – Донецьк ТОВ ВКФ «Бао», 2014 – 480 с.
5. Караман С.О. Українська мова за професійним спрямуванням : [навчальний посібник для ВНЗ] / С.О. Караман, О.А. Копусь, В.І. Тихоша. – К. : Літера ЛТД, 2013. – 544 с.

6. Козаченко Г.В. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. / Г.В.Козаченко. – К. : ВСВ «Медицина», 2013. – 336 с.
7. Пономарів О.Д. Українське слово для всіх і кожного / О.Д. Пономарів. – К. : Либідь, 2013. – 360 с.
8. Тетарчук І.В., Дяків Т.Є. Українська мова за професійним спрямуванням : [навчальний посібник для підготовки до іспитів] / І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 186 с.
9. Турган О.Д., Сидоренко О.В. Лексичний аспект професійної мови медиків. Діловодство у медичних закладах. Основні вимоги до оформлення документації / О.Д.Турган, О.В.Сидоренко. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2015. – 60 с.
10. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням : [підручник, за програмою МОН]. – 4-те видання / С.В. Шевчук, І.В. Клименко. – К. : Алерта, 2014. – 696 с.
11. Шутак Л.Б., Навчук Г.В. Культура усного спілкування медичного працівника : [навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації] / Л.Б. Шутак, Г.В. Навчук. – Чернівці : Видавництво БДМУ, 2014. – 177 с.

7.2. Додаткова література

1. Бабич Н.Д. Культура фахового мовлення : [навчальний посібник] / Н.Д. Бабич. – Чернівці : Книги–XXI, 2006. – 496 с.
2. Галузинська Л.І. Українська мова (за професійним спрямуванням) : [навчальний посібник] / Л.І. Галузинська, Н.В. Науменко, В.О. Колосюк. – К. : Знання, 2008. – 430 с.
3. Золотухін Г.О. Фахова мова медика : [підручник] / Г.О. Золотухін, Н.П. Литвиненко, Н.В. Місник. – К. : Здоров'я, 2002. – 392 с.
4. Лісовий М.І. Культура професійного мовлення : [навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів] / М.І. Лісовий. – Вінниця : Нова книга, 2010. – 200 с.

5. Литвиненко Н.П., Місник Н.В. Українська медична термінологія у фаховій мові лікаря / Н.П. Литвиненко, Н.В. Місник. – К. : Книга плюс, 2001. – 176 с.
6. Мацюк З.О., Станкевич Н.І. Українська мова професійного спілкування : [навчальний посібник] / З.О. Мацюк, Н.І. Станкевич. – К. : Каравела, 2010. – 352 с.
7. Мацько Л.І. Стилїстика української мови : [підручник] / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К. : Вища школа, 2005. – 462 с.
8. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови : [навчальний посібник] / Л.І. Мацько, Л.В. Кравець. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
9. Микитюк О.Р. Сучасна українська мова : самобутність, система, норма : [навчальний посібник] / О.Р. Микитюк. – Львів. : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 440 с.
10. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : [навчальний посібник] / Я. Радевич-Винницький. – К. : Знання, 2006. – 291 с.
11. Світлична Є.І., Берестова А.А., Тележкіна О.О. Фахова мова фармацевта: Підручник / Є.І. Світлична, А.А. Берестова, О.О. Тележкіна. – Х.: Тім Пабліш Груп, 2012. – 260 с.
12. Семенов О.М. Культура наукової української мови : [навчальний посібник] / О.М. Семенов. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 216 с.
13. Стахів М. Український комунікативний етикет : [навчальний посібник] / М. Стахів. – К. : Знання, 2008. – 245 с.
14. Українське ділове мовлення : [підручник]. – 2-ге вид. / Є.І. Світлична, А.А. Берестова, А.Є. Приймко та ін. – Х. : Золоті сторінки, 2002. – 320 с.
15. Український правопис : [стереотип. вид.] / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні ; Інститут української мови. – К. : Наук. думка, 2004. – 240 с.
16. Ужченко В.Д., Ужченко Д.В. Фразеологія сучасної української мови : [навчальний посібник] / В.Д. Ужченко, Д.В. Ужченко. – К. : Знання, 2007. – 494 с.

17. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування : [навчальний посібник] / Т.К. Чмут, Г.Л. Чайка. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Вікар, 2003. – 223 с.
18. Шутак Л.Б. Культура професійного спілкування: контрольні вправи і тестові завдання : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації] / Л.Б. Шутак, А.В. Ткач, Г.В. Навчук. – Чернівці : Видавництво БДМУ, 2012. – 182 с.
19. Юкало В.Я. Культура мови / В.Я. Юкало. – Тернопіль : Укрмедкнига, 1999. – 77 с.

7.3 Словники

1. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф.С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 207 с.
2. Білоноженко В.М. Словник фразеологізмів української мови / В.М. Білоноженко. – К. : Наук. думка, 2008. – 1104 с.
3. Бурячок А.А. Словник синонімів української мови : В 2 т. / А.А. Бурячок, Г.М. Гнатюк, С.І. Головашук. – К. : Наук. думка, 2006. – Т.1. – 1040 с. ; Т.2. – 960 с.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови : [з дод. і допов.] / В.Т. Бусел. – К. – Ірпінь : ВТФ Перун, 2005. – 1728 с.
5. Вусик О.С. Словник синонімів української мови : [понад 2500 синонімічних гнізд] / О.С. Вусик. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. – 576 с.
6. Годована М. Словник-довідник назв осіб за видом діяльності / М.П. Годована. – К. : Наук. думка, 2009. – 176 с.
7. Литвиненко Н.П., Місник Н.В. Тлумачний словник медичних термінів : [рос., латин. та укр. мовами] / Н.П. Литвиненко, Н.В. Місник. – К. – Ірпінь : ВТФ Перун, 2010. – 848 с.
8. Нечай С. Російсько-український медичний словник з іншомовними назвами / С. Нечай. – К. : УЛТК, Фонд ТТ, 2002. – 592 с.

9. Новий словник іншомовних слів : [близько 40000 сл. і словосполучень] / Л.І. Шевченко, О.І. Ніка, О.І. Хом'як, А.А. Дем'янюк. – К. : АРІЙ, 2008. – 672 с.
10. Орфографічний словник українських медичних термінів / Л.І. Петрух, І.М. Головка, О.Я. Томашевська. – Львів : Видавництво ЛМІ ім. Д. Галицького, 1993. – 473 с.
11. Полюга Л.М. Словник українських морфем : [понад 45 000] / Л.М. Полюга. – К. : Довіра, 2009. – 554 с.
11. Словник клінічних термінів : російською, латинською та латинською мовами / Н.П.Литвиненко, Н.В.Мисник – К. : Книга-плюс, 2014.
12. Українсько-латинсько-англійський медичний енциклопедичний словник : Близько 60000 термінів. – К. : ВСВ «Медицина», 2015. – 968 с.
13. Чумак В.В. Український орфографічний словник : [близько 174 тис. слів] / В.В. Чумак, І.В. Шевченко, Л.Л. Шевченко, Г.М. Ярун; за ред. В.Г. Склярєнка. – К. : Довіра, 2008. – 997 с.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

8.1. Види контролю

- Поточний
- Підсумковий (заключний)

8.2. Форма підсумкового контролю успішності навчання: іспит.

Для поточного контролю використовуються методи:

- Опитування,
- Самостійна робота,
- Тестовий метод.

Іспит проводиться у формі тесту та усної частини.

Оцінка за іспит складається: 50% - оцінка за тестування та 50% - оцінка за усну відповідь).

Оцінка за дисципліну розраховується як середнє арифметичне оцінки за поточну успішність студента, яка вираховується автоматично спеціальною

комп'ютерною програмою та оцінки, яку він отримує на іспиті. Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності та підсумкового контролю становлять відповідно 50% та 50%.

До іспиту допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали не менше 60 балів. Іспит вважається складеним, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Поточне оцінювання відбувається за чотирибальною (традиційною) шкалою з використанням прийнятих у ЗВО та затверджених цикловою методичною комісією критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються всі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми, під час роботи викладача зі студентом. Оцінювання здійснюється відповідно до знань, умінь та навичок студента, які він демонструє на занятті та які він здобуває згідно з робочою програмою.

Оцінка „відмінно” (5) виставляється студентам, які в повному обсязі демонструють високий рівень усного й писемного мовлення (володіння професійною лексику, переклад та редагування фахових текстів, загальний рівень грамотності з орфографії, пунктуації та інших розділів мови, укладання документів), дають ґрунтовні, логічно структуровані відповіді на поставлене питання, наводячи приклади, при підготовці до практичного заняття користуються навчальною та допоміжною літературою, словниками, виконують додаткові завдання.

Оцінка „добре” (4) виставляється студентам, які припускаються помилок у володінні літературною мовою професійного спрямування (орфоепічні огріхи, ненормативна вимова, недоречне використання розмовної лексики, діалектизмів), що знаходить відображення під час виконання письмових робіт.

Оцінка „задовільно” (3) виставляється студентам, які мають посередній, однак допустимий рівень мовної підготовки, що унеможливило структурування як усних, так і письмових відповідей на належному рівні у ході виконання письмових завдань, під час підготовки до практичних занять користуються лише основною літературою.

Оцінка „незадовільно” (2) виставляється студентам, котрі виявили низький рівень володіння усним і писемним професійним мовленням, нерегулярно відвідували аудиторні заняття, не мають достатніх знань для того, щоб укласти найпростіші документи, не користувалися визначеним мінімумом літератури з дисципліни.

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, контролюється на іспиті.

**Таблиця конвертації середньої арифметичної
в кількість балів за КМСОНП**

Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS	Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS
4,97-5	110	3,97-4,0	85
4,93-4,96	109	3,93-3,96	84
4,89-4,92	108	3,89-3,92	83
4,85-4,88	107	3,85-3,88	82
4,81-4,84	106	3,81-3,84	81
4,77-4,8	105	3,77-3,80	80
4,73-4,76	104	3,73-3,76	79
4,69-4,72	103	3,69-3,72	78
4,65-4,68	102	3,65-3,68	77
4,61-4,64	101	3,61-3,64	76
4,57-4,6	100	3,57-3,60	75
4,53-4,56	99	3,53-3,56	74
4,49-4,52	98	3,49-3,52	73
4,45-4,48	97	3,45-3,48	72
4,41-4,44	96	3,41-3,44	71
4,37-4,4	95	3,37-3,40	70
4,33-4,36	94	3,33-3,36	69
4,29-4,32	93	3,29-3,32	68
4,25-4,28	92	3,25-3,28	67
4,21-4,24	91	3,21-3,24	66
4,17-4,20	90	3,17-3,20	65

4,13-4,16	89	3,13-3,16	64
4,09-4,12	88	3,09-3,12	63
4,05-4,08	87	3,05-3,08	62
4,01-4,04	86	3,01-3,04	61
		3,0	60

Національна шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
170 – 200	відмінно
140-169	добре
110-139	задовільно
0-109	незадовільно з можливістю повторного складання

Критерії оцінювання усної частини іспиту з дисципліни
«Українська мова (за професійним спрямуванням)»

	Бали	Характеристика змісту роботи
Високий рівень	40	Студент самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою висловлювання відповідно до теми доповіді; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, усвідомлює можливості використання тієї чи іншої інформації для розв'язання певних життєвих проблем; доповідь відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.

	35	Студент самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; висловлює власну думку, зіставляє її іншими думками, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; робота в цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю, але за одним із критеріїв допущено недолік, зокрема спостерігаються помилки в правильності інтонування речень.
Середній рівень	30	Студент самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, доповідь відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності тексту; але за одним із критеріїв допущено недолік.
	25	Студент самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; розкриває тему, висловлює основну думку; вдало добирає лексичні засоби; однак припускається окремих недоліків (за двома показниками): здебільшого це відсутність виразної особистісної позиції чи належної її аргументації тощо.
Недостатній рівень	20	Студент самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, вдало добираються лексичні засоби, але в роботі є недоліки, наприклад: відхилення від теми, порушення

		послідовності її викладу; основна думка не аргументується тощо.
	15	За обсягом висловлювання наближається до норми, його тема значною мірою розкрита, виклад загалом зв'язний, але робота характеризується недоліками за кількома показниками: помітний її репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий, спостерігаються граматичні помилки, порушення орфоепічних норм тощо.
	10	За обсягом робота складає менше половини від норми; висловлювання не є завершеним текстом, хибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика і граматична будова збіднені.
	5	Студент будує лише окремі фрагменти висловлювання; речення не пов'язані між собою; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.

Загальна кількість балів із дисципліни вираховується за формулою:

Поточна успішність $\square 0,9091 + \text{Інд. Робота} + \text{Підсумкова} \square 1,25$

9. Політика навчальної дисципліни

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його. Для цього потрібно взяти дозвіл у деканаті, вивчити відповідний матеріал та відвідати кафедру (ауд. 66) у день, коли приймаються відпрацювання. Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід, коли студенти та студентки виконують завдання у формі невеликої театральної вистави, фотоколажів, віршів тощо.

Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та творчих фестивалях з предметного профілю. Увесь професорсько-викладацький склад кафедри може здійснювати наукове керівництво.

Кафедра культурології та українознавства підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.